

04.04.2022

Asia/21

§ 255

Oikaisuvaatimus nuorisoneuvoston asettamista koskevaan kaupunginhallituksen päätökseen

HEL 2021-013404 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus hylkäsi nuorisoneuvoston asettamista koskevaan kaupunginhallituksen päätökseen 13.12.2021 § 941 tehdyn oikaisuvaatimuksen, koska siinä ei ole esitetty sellaisia laillisuus- tai tarkoituksenmukaisuusperusteita, jotka antaisivat aiheutta päätöksen muuttamiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Ellinoora Sappinen, lakimies, puhelin: 310 26537
ellinoora.sappinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus nuorisoneuvoston asettamista koskevaan päätökseen

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Nuorisoneuvoston asettamispäätös ja oikaisuvaatimus

Kaupunginhallitus on 13.12.2021 § 941 päättänyt nuorisoneuvoston asettamisesta vuosiksi 2022–2023 ja vahvistanut toimintasäännön nuorisoneuvoston työskentelytapojen kuvaukseksi. Päätökseen on tehty

liitteenä oleva oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimus sivuaa myös kaupunginhallituksen 3.5.2021 § 343 tekemää päätöstä nuorisoneuvoston kokouksista maksettavista palkkioista sekä kaupunginvaltuuston viimeksi 23.6.2021 § 213 tekemää periaatepäätöstä luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista. Molemmat ovat asian oheismateriaalina.

Oikaisuvaatimuksen mukaan kaupunginhallituksen päätös nuorisoneuvoston asettamisesta on lainvastainen ensinnä siksi, että siinä asetetaan nuorisoneuvoston lautakuntaedustajien kokoonpanolle ns. sukupuolikiintiö ja toiseksi siksi, että asettamispäätöksessä ei ole todettu, että nuorisoneuvoston palkkionmaksussa sovelletaan kaupunginvaltuuston hyväksymiä luottamushenkilöiden taloudellisia etuuksia. Lisäksi päätös on oikaisuvaatimuksen mukaan epätarkoituksenmukainen, koska siinä edellytetään lautakuntaedustajien osallistuvan lautakunnan kokouksiin vuorotellen.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on nuorisoneuvoston jäsen ja siten asianosainen. Oikaisuvaatimus on saapunut säädetyssä määräajassa ja sen käsittely kuuluu kaupunginhallituksen toimivaltaan.

Nuorisoneuvoston lautakuntaedustajien sukupuolikiintiö

Nuorisoneuvostolla on läsnäolo- ja puheoikeus kaupungin toimialalautakunnissa kaupunginhallituksen 24.6.2019 § 478 tekemän linjauksen mukaisesti. Nuorisoneuvosto valitsee keskuudestaan kuhunkin lautakuntaan kolme edustajaa, jotka osallistuvat kokouksiin yksi kerrallaan. Nuorisoneuvoston asettamispäätöksen liitteenä hyväksytty nuorisoneuvoston toimintasääntö edellyttää, että edustajien valinnassa tulee ottaa huomioon laissa säädetty sukupuolten välinen tasa-arvo, ja että lautakuntaryhmästä voi olla enintään 60 prosenttia yhtä sukupuolta. Sama vaatimus on kaupunginhallituksen aiemmassa linjauksessa. Kolmen edustajan ryhmässä tämä tarkoittaa sitä, että enintään kaksi edustajista voi olla samaa sukupuolta.

Lautakuntaedustajien sukupuolikiintiötä koskeva asia on myös apulaisoikeuskanslerin tutkittavana, koska nuorisoneuvoston jäsen on tehnyt kantelun kaupunginhallituksen aiemmasta linjauksesta. Kaupunginhallitus on 16.8.2021 § 571 antanut selvityksensä kantelun johdosta ja asia odottaa apulaisoikeuskanslerin ratkaisua. Esitys perustuu tältä osin apulaisoikeuskanslerille annettuun selvitykseen, joka on kokonaisuudessaan asian oheismateriaalina.

Kuntalain 26 §:n 2 momentissa säädetään nuorten vaikuttajaryhmän toimenkuvasta ja tehtäväkentästä. Lainkohdan perustelujen mukaan nuorten vaikuttajaryhmälle tulee antaa riittävästi tietoja ja varata vaikuttamismahdollisuus päätösten valmistelussa. Kaupungilla on harkintavalta päättää nuorisoneuvoston edustajien läsnäolo- ja puheoikeudesta

muiden toimielinten kokouksissa, sekä niiden mahdollisista rajoituksista ja ehdoista. Päätöksenteossa on otettava huomioon hallinnon oikeusperiaatteet ja muu kuntaa velvoittava lainsäädäntö. Ehtojen ja rajoitusten tulee olla oikeassa suhteessa tavoiteltavaan päämäärään nähden.

Tasa-arvolain 4 a §:n kokoonpanovaatimus ei suoraan sovellu lautakuntaedustajien valintaan, koska nuorisoneuvosto tai lautakuntaedustajaryhmä ei ole kyseisessä lainkohdassa tarkoitettu kunnallinen suunnittelu- ja päätöksentekuelin. Kuntalain perustelujen mukaan nuorten vaikuttajaryhmän kokoonpanossa on kuitenkin tavoitteena molempien sukupuolten mahdollisimman tasapuolinen edustus.

Tasa-arvolain 4 §:n mukaan viranomaisen velvollisuus on kaikessa toiminnassaan edistää ja varmistaa tasa-arvon toteutumista ja erityisesti muuttaa niitä olosuhteita, jotka estävät tasa-arvon toteutumista. Vaikka sukupuolten tasa-arvoa koskevat säännökset eivät suoraan sovellu nuorisoneuvoston valintaan, sen toiminnassa valinnan jälkeen voidaan edellyttää sukupuolten välistä tasa-arvoa edistäviä toimenpiteitä. Koska tasa-arvolain tarkoituksena on, että sukupuolten tasa-arvo otetaan kunnan toiminnassa mahdollisimman laajasti huomioon, sukupuolikiintiötä on päätetty soveltaa myös nuorisoneuvoston lautakuntaedustajien kohdalla. Sukupuolikiintiön asettaminen on perusteltu toimintatapa, jolla varmistetaan tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Kaupunginhallituksen päätös ei johda tasa-arvolain 7 §:ssä tarkoitettuun välittömään tai välilliseen syrjintään oikaisuvaatimuksessa esitetyllä tavalla. Kaupunginhallituksen päätöksellä päin vastoin taataan sekä naisille että miehille yhtäläiset mahdollisuudet tulla valituksi lautakuntaedustajaksi. Päätös ei aseta naisia ja miehiä eri asemaan sukupuolen perusteella, eikä päätös muutoinkaan vaikuta eri tavalla naisiin ja miehiin. Lautakuntaedustajille ei ole asetettu sellaisia vaatimuksia, jotka vain toisen sukupuolen edustajat voivat täyttää eivätkä nuorisoneuvoston jäsenet joudu toista epäedullisempaan asemaan sukupuolen perusteella.

Kaupunginhallituksen päätös ei syrji myöskään muun- tai transsukupuolisia, koska sukupuolten moninaisuus on mahdollista huomioida lautakuntaedustajien valinnassa. Kaupunginhallituksen vahvistaman nuorisoneuvoston toimintasäännön mukaan sukupuolten moninaisuuden huomioiden lautakuntaryhmästä voi olla enintään 60 prosenttia yhtä sukupuolta. Nuorisoneuvoston lautakuntaedustajia koskeva sukupuolikiintiö ei tarkoita vain naisia ja miehiä. Näin ollen nuorisoneuvoston kohdalla kolmen edustajan kokoonpano voi muodostua esimerkiksi yhdestä naisesta, yhdestä miehestä ja yhdestä muunsukupuolisesta.

Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien soveltaminen nuorisoneuvoston palkkioissa

Kaupunginhallitus on päättänyt nuorisoneuvoston kokouksista maksettavista palkkioista 3.5.2021 § 343. Päätös ei koske vain nykyistä nuorisoneuvostoa vaan on voimassa toistaiseksi. Nuorisoneuvoston asettamispäätöksessä, johon oikaisuvaatimus kohdistuu, ei ole päätetty palkkioista tai maksettavista korvauksista. Siltä osin kuin oikaisuvaatimus koskee palkkionmaksun periaatteita tai palkkioiden suuruutta, se olisi tullut tehdä kaupunginhallituksen aiempaan päätökseen.

Oikaisuvaatimuksen mukaan nuorisoneuvoston asettamispäätöksessä olisi tullut todeta, että nuorisoneuvoston jäsenille maksetaan luottamushenkilöiden taloudellisia etuuksia soveltaen kokouspalkkioita, ansionmenetyksen korvausta, lastenhoidon korvausta sekä korvausta avustajan käytöstä ja matkakuluista.

Nuorisoneuvoston asettamispäätöksessä ei ole otettu kantaa luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien soveltamiseen, koska kaupunginhallitus on vain vähän aiemmin erikseen päättänyt nuorisoneuvoston kokouspalkkioista. Kaupunginvaltuuston päätös luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista, johon oikaisuvaatimuksessa viitataan, ei edellytä ottamaan asettamispäätöksessä kantaa siihen, sovelletaanko luottamushenkilöiden taloudellisia etuuksia vai ei. Valtuuston päätös tarkoittaa sitä, että mikäli luottamushenkilöiden taloudellisia etuuksia harkittaisiin soveltaa myös muissa kuin valtuuston päätöksessä mainituissa toimielimissä, soveltamisesta pitäisi erikseen päättää toimielimen asettamisen yhteydessä. Se, että asiaa ei ole todettu nuorisoneuvoston asettamispäätöksessä, ei tee päätöksestä lainvastaista.

Nuorisoneuvosto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto ovat vaikuttamistoimieliminä asemaltaan rinnasteisia, mutta niillä on myös erityispiirteitä, jotka on huomioitu kokouspalkkioiden ja maksettavien korvausten perusteissa.

Ansionmenetyksen korvaaminen ei ole nuorisoneuvoston kohdalla perusteltua, koska sen jäsenet ovat lähtökohtaisesti oppivelvollisia. Alaikäisinä he eivät ole elatusvelvollisia itsestään eikä mahdollinen ansionmenetyksensä vaikuta heidän toimeentuloonsa samalla tavalla kuin muiden vaikuttamistoimielinten jäsenten kohdalla. Lastenhoidosta aiheutuneiden kustannusten korvaaminen sen sijaan voisi olla tarkoituksenmukaista yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien turvaamiseksi, mutta siihen ei tähän mennessä ole kertaakaan ollut tarvetta. Tarvittaessa voitaisiin selvittää mahdollisuutta korvata lastenhoidosta aiheutuneet kustannukset nuorisoneuvoston omasta toimintamäärärahasta tai miettiä muita toimintatapoja kokouksiin osallistumisen mahdollistamiseksi.

Vaikuttamistoimielinten kokouspalkkioista tai muista toimintaedellytyksistä ei säädetä laissa, vaan asia on kaupungin harkinnassa. Harkintavaltaa ohjaavat hallintolain 6 §:n mukaiset hallinnon oikeusperiaatteet, muun muassa tasapuolisuusvaatimus. Perustuslain 6 §:n vaatimus ihmisten yhdenvertaisesta kohtelusta edellyttää, että viranomaisen ratkaisutoiminta on johdonmukaista. Yhdenvertaisen ja tasapuolisen kohtelun vaatimuksista ei kuitenkaan seuraa, että eri vaikuttamistoimielinten jäsenille tulisi maksaa palkkio samoin perustein, vaan harkinnassa voidaan ottaa huomioon kunkin toimielimen erityispiirteet.

Nuorisoneuvoston palkkioita koskevan päätöksen valmistelussa on aikanaan huolellisesti arvioitu nuorisoneuvoston toimintaedellytysten kokonaisuutta ja sen vaikutuksia osallistumisen houkuttelevuuteen. Kokouspalkkiot vastaavat valtakunnallista keskiarvoa. On ensiarvoisen tärkeää, että toimintaan osallistumista ohjaa aito halu vaikuttaa ja tuoda nuorten näkemyksiä poliittiseen päätöksentekoon, ei kokouspalkkio tai ansionmenetyksestä saatava korvaus. Kokouspalkkioiden lisäksi nuorisoneuvoston toimintaedellytyksistä on kuntalain 26 §:n mukaisesti huolehdittu mm. toimintamäärärahalta, nuorisoneuvoston käytössä olevilla kokoustiloilla sekä nuorisopalvelujen ja muiden kaupungin asiantuntijoiden antamalla tuella asioiden valmisteluun ja kokousten järjestämiseen.

Nuorisoneuvoston edustajien vuorottelu toimialalautakuntien kokouksissa

Nuorisoneuvoston asettamispäätöksen mukaan lautakuntaedustajat osallistuvat toimialalautakuntien kokouksiin yksi kerrallaan mahdollisimman tasapuolisesti vuorotellen.

Kaupunginhallituksen päätöksen tarkoituksena ei ole ollut, että lautakuntaedustajien tulisi vuorotella niin, että edustaja vaihtuu jokaiseen kokoukseen. Myös muu vuorottelurytmi on mahdollinen. Päätöksen tarkoituksena on ollut ainoastaan turvata tasapuolinen osallistuminen niin, että lautakuntaedustajat vuorottelevat kokouksissa jollain hyväksi katsomallaan tavalla, kuitenkin niin että osallistumiskertoja tulee suurin piirtein saman verran kaikille. Jos nuorisoneuvoston keskuudessa on tulkittu, että lautakuntaedustajien tulee vuorotella vain yksi kokous kerrallaan, käytäntöä voidaan vapaasti muuttaa.

Päätöksen täytäntöönpanon kieltäminen ja nuorisoneuvoston kuuleminen

Edellä käsiteltyjen asioiden lisäksi oikaisuvaatimuksessa esitetään, että kaupunginhallituksen tulisi kieltää tai keskeyttää päätöksen täytäntöönpano kunnes asiaan on annettu lainvoimainen ratkaisu, ja että nuorisoneuvostoa tulisi kuulla ennen oikaisuvaatimuksen käsittelyä kaupunginhallituksessa.

Kuntalain 143 §:n mukaan päätöksen täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon. Tällä tarkoitetaan lähinnä tilanteita, joissa täytäntöönpano aiheuttaa sellaisia peruuttamattomia muutoksia, joita ei voida palauttaa ennalleen, jos päätös myöhemmin kumotaan. Nuorisoneuvoston asettaminen tai lautakuntaedustajien valitseminen ei ole tällainen, koska lautakuntaedustajat voidaan suhteellisen vaivattomasti toimenpitein valita uudelleen.

Nuorisoneuvoston kuuleminen ei ole enää oikaisuvaatimuksen käsitteilyvaiheessa tarpeen, koska se on osallistunut asettamispäätöksen ja toimintasäännön valmisteluun merkittävällä tavalla ensin työpajassa ja myöhemmin erillisessä kuulemistilaisuudessa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Ellinoora Sappinen, lakimies, puhelin: 310 26537
ellinoora.sappinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus nuorisoneuvoston asettamista koskevaan päätökseen

Oheismateriaali

1 Kaupunginhallituksen päätös nuorisoneuvoston kokouspalkkioista (3.5.2021)
2 Valtuuston päätös luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista (23.6.2021)
3 Kaupunginhallituksen selvitys apulaisoikeuskanslerille (16.8.2021)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginhallitus 13.12.2021 § 941

HEL 2021-013404 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus asetti vuosiksi 2022–2023 nuorisoneuvoston, jonka tehtävänä on vaikuttaa eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisoneuvosto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisoneuvosto tulee ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen.

Nuorisoneuvosto edistää lasten ja nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia

- tuomalla esiin nuorten näkökulmaa esityksillä, lausunnoilla ja kannanotoilla
- osallistumalla kutsusta kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen verkostoihin ja edistämällä yhteistyötä nuorisotoiminnan toteutumiseksi sekä
- edistämällä kaupungin ja nuorten välistä yhteistyötä.

Kaupunginhallitus vahvisti liitteenä olevan toimintasäännön nuorisoneuvoston työskentelytapojen kuvaukseksi. Toimintasäännön vähäisistä muutoksista päättää nuorisoasiainjohtaja kuultuaan nuorisoneuvostoa tai nuorisoneuvoston esityksen pohjalta. Nuorisoneuvosto tekee toimikausittain toimintasuunnitelman ja raportin kaupunginhallitukselle sekä arvioi säännöllisesti toimintaansa.

Kaupunginhallitus nimesi nuorisoneuvostoon seuraavat vaaleilla valitut jäsenet:

Ahmed Waleed
Alaye Jem
Alekseenko Anthony
Arajärvi Esra
Ehrström Erik
Helo Saara
Heng Seiha
Joarder Shyreen
Kiattrakoolchai August
Kovalenko Nikolai
Kumar Saarinen Rosa
Lilleberg Fiona

04.04.2022

Asia/21

Ljungqvist Jessica
Maaranen Miro
Mahmood Aisha
Mahmood Nuur
Melén Neil
Oinonen Janne
Räävi Iida
Rönkkö Väinö
Salami Avery
Salminen Nella
Salo El
Salonen Aksel
Sipilä Tuuli
Skwarek Benjamin
Suonio Rasmus
Trubnikov Dmitry
Virta Ilona
Wadud Ehan

Samalla kaupunginhallitus

- kehottaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalveluja vastaamaan nuorisoneuvoston valmistelu- ja sihteeritehtävistä, viestinnästä sekä kokous- ja muista toiminnan kannalta tarpeellisista järjestelyistä
- oikeuttaa nuorisoneuvoston tehtäväkokonaisuuden kannalta keskeiset toimialojen ja keskushallinnon viranhaltijat ja työntekijät osallistumaan nuorisoneuvoston kokouksiin
- kehottaa toimialoja ja keskushallintoa nimeämään kokouksiin osallistuvat pysyväisluonteiset asiantuntijat
- kehottaa nuorisopalveluja myöntämään nuorisoneuvostolle toimintamäärärahan tehtävien hoitamista varten.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi